

УДК004.416

ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ КОЛАБОРАТИВНОГО ІНТЕГРОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА РОЗРОБКИ

Линник Микола Миколайович

к.т.н., доцент Комлева Наталія Олегівна

Національний університет "Одеська політехніка", УКРАЇНА

Анотація: У даній роботі представлено рішення для побудови масштабованої та супроводжуваної інфраструктури для проекту колаборативного інтегрованого середовища за допомогою хмарних веб-сервісів Amazon та налаштування CI/CD за допомогою Gitlab та Terraform. Також було проведено моделювання даних для БД на основі AWS Aurora.

Вступ. Більшість сучасних програмних систем мають розвинутий функціонал, який дозволяє користувачам ефективно виконувати завдання у різних предметних областях [1,2]. Під час планування розробки проекту колаборативного інтегрованого середовища було розглянуто не функціональні вимоги. Одними з найважливіших не функціональних вимог було поставлено масштабованість, супроводжуваність та безпеку. Для забезпечення цих вимог було вирішено використовувати хмарні сервіси та впровадити CI/CD для забезпечення автоматизованого процесу поєднання коду розробників, виконання автоматичних тестів та постійної доставки програмного забезпечення будь-якої складності [3,4,8]. Це передбачає побудову надійної інфраструктури, оптимізацію процесів розгортання та оновлення застосунків та відслідковування змін в коді для забезпечення стабільної роботи програми в режимі онлайн.

Мета роботи. Метою даної роботи є впровадження ефективних методів налаштування хмарних сервісів, а також реалізація стратегії DevOps для забезпечення масштабованості та супроводжуваності системи проекту колаборативного інтегрованого середовища.

Основна частина роботи. Вендором хмарних послуг було обрано AWS. Попри важкість використання він забезпечує високу надійність, безпеку та масштабованість інфраструктури.

В проекті використовується *AWS Aurora* — це високопродуктивна, масштабована хмарна СУБД, яка є сумісною з *MySQL* та *PostgreSQL*. На рис. 1 зображено ER-діаграму сутностей, що зберігаються в БД.

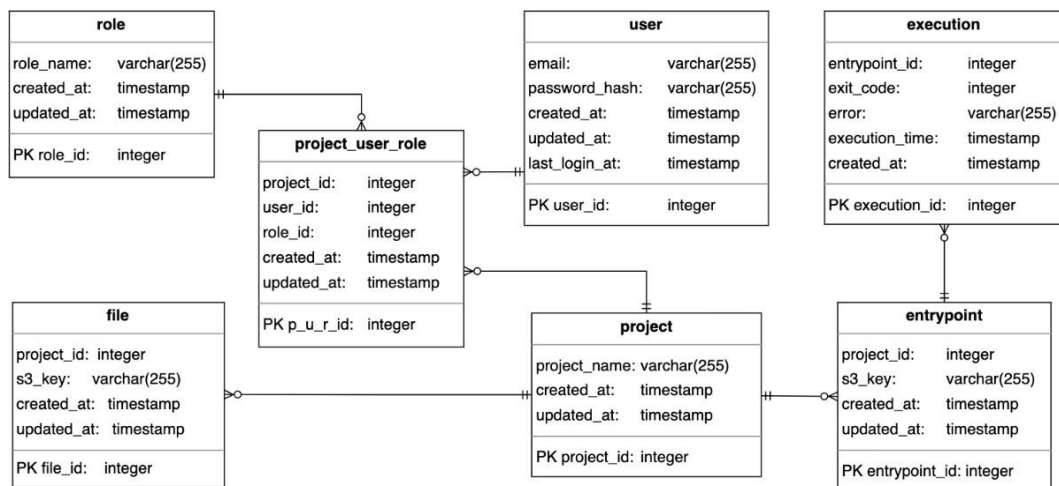

Рисунок 1 – ER-діаграма даних

В проекті також використовується *Amazon S3 (Simple Storage Service)* у якості об'єктного сховища. Ця технологія є необхідною для розробленої системи — для збереження програмних проєктів користувачів, а також їх подальшої обробки іншими компонентами системи. *Amazon S3*

також використовується для зберігання внутрішніх файлів проекту, наприклад, стану інфраструктури.

Не менш важливою, ніж збереження програмних проектів, є їх збірка, з трансляцією коду. Для цього, а також для виконання коду програмних проектів користувачів використовується такий хмарний сервіс як *Amazon Lambda* — хмарний сервіс безсерверних обчислень, що надається *AWS* і дозволяє користувачам запускати код заподіями (викликами чи тригерами) без необхідності піднімання та налаштування повноцінних серверів [5].

Оскільки цей хмарний сервіс *AWS*, він легко інтегрується з іншими хмарними сервісами *AWS*, наприклад в проекті інстанси *Amazon Lambda* звертаються до *Amazon S3*, отримуючи об'єкти — файли проектів користувачів для їх подальшої трансляції. Результат виконання коду також зберігається в окремих об'єктах *Amazon S3*.

Задля підвищення надійності та швидкості розробки, у проекті використовуються принципи *CI/CD*. Конфігурація цього процесу знаходиться у файлі *.gitlab-ci.yml* в корні проекту [6]. Він описує список дій, які потрібно зробити після кожного коміту. Для нього налаштовано 3 стадії.

1. *build* — у цій стадії виконуються роботи по збірці образів для подальшого розгортання. Кожен сервіс має свою налаштовану роботу, яка автоматично виконує збірку лише у випадку наявності змін у поточному коміті.
2. *deploy* — у цій стадії зібрані образи розгортаються на *AWS* за допомогою технології *Terraform*.
3. *cleanup* — у поточній реалізації для кожного сервісу видаляє всі образи крім останнього. Це потрібно для економії під час розробки, але є опціональною стадією, тому викликається власноруч.

У проекті було вирішено використовувати інфраструктуру як код (*IaC*). Для цього був обраний *Terraform* [7].

Terraform зберігає стан інфраструктури, що дозволяє йому самому виявляти які зміни в конфігурації проекту потрібно внести. Такий підхід, однак, потребує налаштування зберігання стану інфраструктури. Це робиться за рахунок *Terraform backend*, який включає в себе наступні компоненти:

1. *S3 bucket* потрібний для зберігання самого стану
2. *DynamoDB* таблиця з колонкою *LockID* для запобігання конфліктів під час паралельних викликів;

В проекті *Terraform* використовується для автоматизації створення та оновлення більшої кількості інстансів сервісів, у тому числі створення потрібних *role* та *policies*. Але деякі сервіси повинні бути налаштовані власноруч для налаштування власне *Terraform* та інших керівних технологій проекту.

Проект дуже простий у налаштуванні. Список необхідних для цього компонентів складає:

1. Створений *AWS IAM* користувач з необхідними правами
2. Створені *Gitlab variables*, що включають всебічний користувача, регіон розгортання та логін з паролем для бази даних.
3. Створений *AWS S3 bucket* та *AWS DynamoDB* таблиця для зберігання стану розгортання *Terraform*.

Налаштувавши усі ці компоненти, можна підняти робочий проект.

Нижче приведений алгоритм взаємодії сервісів під час трансляції коду користувача.

1. Основний сервер зберігає файл з програмним кодом у *S3* сховищі.
2. Основний сервер зберігає метадані про файл у базі даних.
3. Основний сервер викликає *AWS Lambda* функцією передає їй шлях до проекту, який потрібно виконати.
4. *AWS Lambda* отримує файл програмний код зі сховища *S3*.
5. *AWS Lambda* виконує програмний код і отримує його результат.
6. *AWS Lambda* зберігає результат виконання коду до *S3* сховища.

7. Основний сервер тримає результат виконання коду з S3 сховища.
8. Основний сервер зберігає метадані про виконання коду у базі даних.

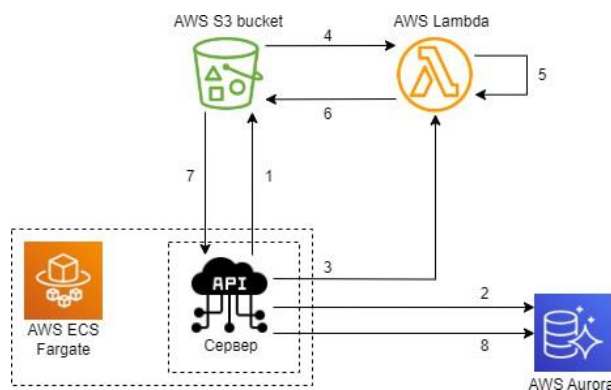

Рисунок 2 – Діаграма взаємодії сервісів

Висновок. У результаті даної наукової роботи було впроваджено ефективні методи налаштування хмарних сервісів за рахунок використання AWS, а також реалізовано стратегії *DevOps* для забезпечення масштабованості та супроводжуваності системи проекту колаборативно інтегровано середовища зарахунок використання *Gitlab CI/CD* та *Terraform*. Також було проведено моделювання даних для бази даних на *AWS Aurora*.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Novikova, N. O. "Changing and Tracing of Software Requirements at Level of Conceptual Classes". *Applied Aspects of Information Technology. Publ. Nauka i Tekhnika*. Odessa: Ukraine. 2020; Vol. 3 No. 1: 393–404. DOI: <https://doi.org/10.15276/aait.01.2020.2>
2. Liubchenko, V., Komleva, N., Zinovatna, S. & Pysarenko, K. "Framework for Systematization of Data Science Methods". *Applied Aspects of Information Technology. Publ. Nauka i Tekhnika*. Odessa: Ukraine. 2021; Vol. 4 No. 1: 80–90. DOI: <https://doi.org/10.15276/aait.01.2021.7>.
3. Paulin, O. N., Komleva, N. O., Marulin, S. U. & Nikolenko, A. A. "Method for Constructing the Model of Computing Process Based on Petri Net". *Applied Aspects of Information Technology. Publ. Science i Technical*. Odessa: Ukraine. 2019; Vol. 2 No. 4: 260–270. DOI: <https://doi.org/10.15276/aait.04.2019.1>
4. Komleva N. O., Tereshchenko O. I. "Requirements for the development of smart contracts and an overview of smart contract vulnerabilities at the Solidity code level on the Ethereum platform". *Herald of Advanced Information Technology. Publ. Nauka i Tekhnika*. Odessa: Ukraine. 2023; Vol. 6 No. 1: 54–68. DOI: <https://doi.org/10.15276/hait.06.2023.4>
5. AWS [Electronic source] — AWS documentation — https://docs.aws.amazon.com/?nc2=h_ql_doc_do — 04.05.23
6. Gitlab [Electronic source] — Gitlab documentation — <https://docs.gitlab.com/> — 04.05.23
7. Terraform [Electronic source] — Terraform documentation — <https://developer.hashicorp.com/terraform/docs> — 04.05.23
8. Galchonkov O. N., Babych M. I., Plachinda A. V., Majorova A. R. "Reducing cloud infrastructure costs through task management". *Applied Aspects of Information Technology. Publ. Nauka i Tekhnika*. Odessa: Ukraine. 2021; Vol. 4 No. 4: 366–376. DOI: <https://doi.org/10.15276/aait.04.2021.6>

USING CLOUD TECHNOLOGIES FOR A COLLABORATIVE INTEGRATED DEVELOPMENT ENVIRONMENT

Lynnyk Mykola

PhD, Associate Professor of the department of SENatalia Komleva National University "Odessa Polytechnic", UKRAINE

ANNOTATION. This paper presents a solution for building a scalable and maintainable infrastructure for a collaborative integrated environment project using Amazon cloud web services and setting up CI/CD using Gitlab and Terraform. Data modeling for the database based on AWS Aurora was also performed.